

UNIVERZITA KARLOVA
3. LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Ústav ošetrovatelství

Tereza Elichová

Rozhovor se sestrou pamětnicí

Seminární práce

Praha, prosinec 2020

Obsah

OBSAH	2
ZE VZPOMÍNEK PORODNÍ ASISTENTKY MARCELY HOLEČKOVÉ	3
ÚVOD	3
STUDIUM	3
PRACOVNÍ ZKUŠENOSTI.....	4
CELKOVÝ POHLED NA VÝVOJ (ZMĚNY) OŠETŘOVATELSTVÍ OD NÁSTUPU DO PRAXE PO SOUČASNOST.....	5
ZÁVĚR.....	5

Ze vzpomínek porodní asistentky Marcely Holečkové

Úvod

Pro rozhovor se sestrou pamětnicí jsem se rozhodla oslovit porodní asistentku Marcelu Holečkovou, která je již několik let v důchodovém věku, ale i tak stále pracuje na porodnickém oddělení jičínské nemocnice.

Studium

Paní Marcela se rozhodla stát sestrou už jako malé děvče. Po čtyřletém gymnáziu, které úspěšně zakončila maturitní zkouškou, uspěla při přijímacím pohovoru a nastoupila v roce 1972 na dvouletou nástavbu při zdravotní škole v Pardubicích. Rozhodla se pro obor Ženská sestra.

V průběhu studia se seznámila se základními předměty, ke kterým patřila somatologie nebo patologie. Na tyto předměty pak navazovaly odborné předměty jako interna, chirurgie, ošetrovatelství, a hlavně gynekologie a porodnictví. Vzájemný vztah mezi studenty a učiteli popsala tak, že mezi nimi panoval respekt.

Odbornou praxi si plnila v pardubické nemocnici. Vzpomíná si, že musela projít interním, chirurgickým i gynekologickým oddělením. Praxe se odehrávala samozřejmě i na porodních sálech, kde musela v rámci studia provést 20 porodů. Na každém oddělení si studenty vždycky převzala konkrétní instruktorka, která je zde provedla a měla je při plnění praxe pod dohledem. Paní Marcela na tyto instruktorky vzpomíná jako na „protivný, ale vstřícný ženský.“ Na praxe se oblékala do béžových šatů, přes které ještě nosila bílou zástěru a na hlavě měla čepec.

Co se týče společenských akcí na této škole, byla zklamaná. Na gymnáziu si užila stužkovanou i maturitní ples, ale tady prý neměli ani tablo, natož nějakou společenskou událost.

V roce 1974 úspěšně složila maturitní zkoušku. Ta se skládala z teoretické i praktické části. Teoretická část zahrnovala předměty chirurgie, interna, ošetrovatelství a gynekologie a porodnictví. Praktická zkouška probíhala na gynekologii. „Schytala jsem tu nejšílenější sestru, jakou jsem si mohla představit, ale nakonec jsem byla překvapená, jak

ta zkouška proběhla v klidu.“ Co si vytáhla za otázky si prý nepamatuje, ale odmaturovala se samými jedničkami.

Pracovní zkušenosti

Po maturitě se jí splnilo přání a v roce 1974 nastoupila na gynekologicko-porodnické oddělení v nemocnici v Hořicích, odkud paní Marcela pochází. Opravdu byla vděčná, protože některé její spolužačky musely jít pracovat pro nedostatek pracovních míst i na interní oddělení. I porodní asistentky zde mohly pracovat, protože z tohoto oboru měly složenou maturitní zkoušku.

Nástupní praxe (zaškolení) trvala zhruba měsíc pod vedením přidělené sestry. Ta jí však ale rychle uvedla do reality a hodila jí do celého procesu jako rybu do vody. „V té době se rodily Husákovy děti, bylo opravdu hodně porodů. Nezbyvalo nic jiného, než si rychle na nové prostředí a zodpovědnost zvyknout.“ Nástupní mzda činila kolem 620 Kčs.

Sestry se na oddělení střídaly v třísměnném provozu. Ranní směna trvala od 6.00 do 14.00, odpolední od 14.00 do 20.00 a noční od 20.00 do 6.00. Gynekologicko-porodnické oddělení v hořické nemocnici bylo spojeno do jednoho velkého oddělení, kde byly zároveň porodní sály, novorozenecké oddělení i šestinedělí. Na jedné směně byly vždy tři sestry – jedna porodní asistentka, jedna dětská sestra na novorozencích a jedna na šestinedělí. Bylo zde 20 lůžek, ale ty mnohdy nestačily, a tak musely novopečené maminky ležet i na chodbě na lehátkách. Návštěvy tatínků nebyly v té době povoleny, a tak malé novorozence ukazovala dost často z okna nebo mezi dveřmi. Její pracovní náplň zahrnovala příjem pacientky, přípravu matky k porodu, monitorování fyziologických funkcí. „Nebyly žádné monitory, nosila jsem v kapse stetoskop.“ Porodům pouze asistovala, v té době mohli vést porod jen lékaři.

Ke starším kolegyním a lékařům přistupovala vždy s respektem. „Pokud chtěl něco pan primář takhle, tak to tak prostě bylo.“ V dnešní době se prý už s respektem mezi sestrami a lékaři bohužel nesetkává. S ostatními kolegyněmi táhly za jeden provaz. Scházely se i mimo pracovní dobu a chodily na společné brigády.

V roce 1975 odešla na mateřskou dovolenou. Do práce se musela vrátit už po roce, protože by jí déle na oddělení nedrželi místo. Děti musely jít do jeslí.

Ve svém prvním zaměstnání pracovala paní Marcela až do roku 1997, v tomto roce byla porodnice v Hořicích uzavřena. Nastoupila tedy do porodnice při nemocnici v Novém

Bydžově. Zde nestrávila moc času, protože byla v roce 2000 také uzavřena. Od té doby pracuje v jičínské nemocnici.

Na otázku, zda se věnovala nějakému dalšímu vzdělávání nebo specializaci mi odpověděla, že Brno „nefrčelo“. Až po nástupu do nemocnice v Novém Bydžově začala společně se svými kolegyněmi jezdit na různé vzdělávací semináře.

Celkový pohled na vývoj (změny) ošetřovatelství od nástupu do praxe po současnost

Největší změnu vidí paní Marcela v přístupu, ať už u pacientů, návštěvníků, nebo u lékařů a sester. Dle jejích slov prý zcela vymizel respekt pacientů ke zdravotníkům. Dříve byli zdravotní sestry a samozřejmě i lékaři považováni za respektované osoby, za autority. „Tehdy všechny maminky ležely při vizitě v posteli, teď si klidně telefonují, některé ani nepozdraví.“ Revoluce přinesla humanizaci, tatínci nově mohli navštěvovat své manželky (přítelkyně) a jejich novorozené děti na oddělení.

Co se týče ošetřovatelských postupů, jsou podle ní pořád vcelku stejné. U některých byly zavedeny nové způsoby provedení. Stále platí a bude platit pravidlo o zachování sterility.

Závěr

„Vždy jsem byla a budu vděčná za to, že jsem mohla dělat to, co jsem chtěla. Jsem moc ráda, když se ke mně i po letech hlásí maminky, kterým jsem pomáhala s porodem. Určitě se našly i pacientky, které mi lezly na nervy, ale to hned napravila vděčnost druhých. A co bych chtěla vzkázat tobě jako budoucí sestře, v první řadě – sester je a bylo málo, uvidíš, jak prospěšná práce to je. Zadruhé – vydrž to, člověk se musí někdy sebezapřít – když tě něco nebo někdo naštvě, ať už v osobním nebo profesním životě. V nemocnici překročíš práh a musí z tebe být za každé situace profesionál. A zatřetí – hlavně si jdi za svým a v těžkých chvílích pamatuj na to, proč jsi se rozhodla stát zdravotní sestrou.“